

Universul Literar

O tragedie pe Marea Neagră.—(Vezi explicația)

Calendar pe 1894

Ortodox

Duminecă, 4 Septembrie.—Sf. Martir Vavila.

Catolic

Duminecă, 16 Septembrie.—Cat. Corneliu, Prot. Eufemia.

Soarele răsare la 5.41; apune la 6.7.

SĂPTĂMÂNĂ

Zilele trecute, curtea regală a primit, la Sinaia, mai mulți musafiri iluștrii, între cari și pe princessa de Meiningen, sora împăratului Germaniei. E așteptată și princessa de Coburg, mama soției moștenitorului tronului României.

Princessesele sosesc, pentru ca să asiste la nașterea unui al doilea principe al României, care e apropiată.

O apropiere se observă de la un timp încoace între doi dușmani jurați: Vaticanul și Italia.

Intr'un discurs, d. Crispi, primul ministru italian, a declarat «necesitatea de a face ca autoritatea civilă să meargă de acord cu cea religioasă», față mai ales cu întinderea sectei infame pe steagul căreia e scris: «Nici Dumnezeu, nici stăpân».

Deviza oamenilor de bine trebuie să fie, după d. Crispi: «Cu Dumnezeu și pentru patrie».

De sigur că Papa jubilează...

De alt-fel, de când Vaticanul s'a pus bine cu Franța, susținând republica, toate puterile caută să se apropie de Papa, care ori și cum tot mai are influență asupra masei credincioșilor catolici.

Franz-Iosif, vizitând Lembergul, a ținut un discurs foarte important.

După împăratul Austro-Ungariei, e o greșală să se creadă că Rusia ar fi gata de război, din cauza prieteniei cu Franța; își arată regretul că, cu toată dorința universală de pace, înarmările continuă.

Speră că toate statele se vor uni ca să micșoreze pe jumătate din cheltuielile de înarmare.

Despre pacea cu românii din imperiu, însă, n'a pomenit nimic măritul împărat.

O întâmplare în adevăr extraordinară a turburat în evlavia lor pe închinătorii de la catedrala metropolitană din București.

Un oare-care Pavel Zalewsky, polonez, om de vreo 24 de ani, slab, mărunțel, cu un barbișon negru mic, cu părul tăiat scurt și dat în sus, de profesie zugrav, e autorul unui atentat avortat, în ce privește vârsarea de sânge, dar săvârșit în ce privește sacrilegiul. Acest Zalewsky lucrea pe la unii și pe la alții în schimbul numai de 3—4 lei pe zi.

Are o inteligență vie, dar puțin alterată din cauza maniei politice de care suferă: liberarea Poloniei.

Venit în țară de două ani, cunoaște bine limba românească. E vorbăreț și foarte complexant în răspunsuri.

Intrebat cărei secte aparține, Zalewsky a răspuns că nici una, dar că e democrat, voinde libertatea fraților lui din Polonia, atât de apăsați de ruși.

El zice că n'a voit să ucidă pe nimeni, căci dacă ar fi vrut ar fi putut-o face, ci a vroit numai să arate că polonii încep a se mișca. Trebuie, zice el, să ne scuturăm odată jugul.

De la o vreme numai, acum două luni Zalewsky a început a pune în practică ideile lui.

El a trimis o scrisoare detaliată, scrisă în limba polonă, Papei la Roma, prin care îl avertiza că El, ca cap al religiei creștine catolice e și îndrituit și i se impune ca să desrobească pe polonezi.

A mai scris, cam în aceeași vreme, alte două scrisori: una la Paris, unei societăți poloneze și alta la New-York, ziarului polonez «Polska».

În ambele scrisori cerea ajutorul și intervenția lor, desperat de suferințele, zice el, ale semenilor săi.

Săptămâna trecută Zalewsky, din economiile sale, a plătit cu 30 lei, 100 placarde la tipografia Miulescu, tipărite în limba polonă și conținând un apel la conaționalii lui, în care le spune să caute cu toții a se uni ca să desrobească mândra Polonia.

Duminecă dimineața, pe la orele 10, înarmat cu un cuțit simplu de bucătărie, lung de 30 c. m., bine ascuțit, el intră în biserica sf. Iosif, pătrunse până la altar și pe când preotul polonez Miz-

lowsky oficia, se repezi la el strigându-l în limba poloneză:

— Stăi! până când cu atâta comedie... Ești afară, aci nu e teatru!... Trebuie să se isprăvească odată cu acestea.

Apoi băgă mâna în buzunar, scoase o scrisoare și zise preotului:

— Să trimeți aceasta Papei și să-i scrii că dacă nu se va îndupleca în plângerile noastre să aștepte aceasta (atunci scoase din buzunar cuțitul arătându-i-l amenințător).

Preotul ceru ajutor și imediat Zalewsky fu dezarmat, fără nici o opunere.

Intrebat dacă a voit să omoare pe preot, Zalewsky a răspuns:

— Nici că am cugetat. Ce e de vină el? Am arătat cuțitul ca să știe Papa, că sunt hotărât a merge departe.

El mai zice că nu are nici un complice, că a lucrat numai din inițiativa lui și că, mai mult, când se adresa celorlalți compatrioți ai lui din România, aceștia îi răspundeau: «Noi am venit aci să ne câștigăm pâinea nu să facem politică!»

Zalewsky locuia în ultimul timp, în curtea bisericii Popa Nanu.

Examinat de doctori, Zalewsky a fost declarat ca nebun.

Coreenii aleargă după civilizație.

Se știe de războiul dintre China și Japonia pentru Coreea. — Regele acestei provincii s'a unit cu Japonia ca să scape de supremația chineză prin tratate în toată forma.

Nu mai prin aceasta dacă ai scăpat de dracu, să nu dea peste babacu-său.

Să nu fie de mirare. Țarul Alexandru III e bolnav, ca ori și care om câte odată.

Cauza boalei suveranului imensului imperiu e, însă ciudată: Țarul e bolnav de esces de muncă!

Și mai sunt oameni cari cred că împărații nu lucrează nimic.

O fi fost o muncă și palma care a tras-o prințul Cantacuzino, român din Basarabia, după care acesta s'a împușcat... Mai știi?

Zdrelea iar ne dă de vorbit.

Deună-zi și-a tăiat lanțurile cu o pilă.

Fiind prins la vreme, a fost întrebat:

— De ce te-ai mai ostenit de geaba? Din închisoare tot nu scăpai.

— Știi, a răspuns banditul, dar am vrut să mai omor pe cine-va!

Aceasta, se vede, ca să se distreze. *Hot fu de siècle.*

Povești de toamnă

Martiră

Vreme de toamnă... Tristă ca agonia morței... Cer împetritat de nori picurători de ploae... Vânt rece biciuitor... Mocirlă peste tot locul...

O femeie, tânără încă, sdrențuită la haine, brăzdată la chip de suferințe, tremurătoare în tot corpul, abea să țină în lungul drumului...

De poalele rochiei ei, cu piciorușele goale, două mititei, cu lacrimile în șir pe obraz, tremurând de frig, abea se țin de ea...

Un trecător, bine îmbrăcat, călduros în pardesiul său luxos, trece pe lângă sârmana femeie...

Femeea întinde mâna în neștire și îngână:

— Milă!...

Trecătorul se oprește, se uită cât-va la ea; apoi, pășind înainte, zice:

— Ești tânără!... Munceste!...

Un zîmbet de amărăciune incolțește pe buzele femeii și, cu ochii îndreptați rugătorii către cer, îngână c'o voce înecată în lacrimi:

— Auzi-l, Doamne!... Să muncesc!...

Și, târindu-și corpul tremurător, pfește înainte, mereu înainte, prin bătaia ploii și biciuitorul vântului, cu copiii plângători de poalele rochiei...

Și cu toate astea femeea aceasta nenorocită, fusese odinioară, fericită... Fericire de-o clipă, e adevărat, dar totuși fusese...

Dar acele vremuri erau depărtate. Le întrezărește însă frumoase ca seninul cerului...

Ce dragălaşe era p'atunci!... O frumusețe nelchiphuită care făcuse multor tineri să le bată inima...

Era de opt spre-zece ani... Orfană, c'o bunică bătrână numai drept reazim și ajutor... Bătrâna însă se stinse ca o candelă lipsită de unt de-lemn... Rămasă

singură, tînăra fată se alipi cu fericire de primul venit, de acela care știu s'o imbie c'o dragoste înfocată, cu vorbe înțelese numai de inimile tinere...

Ce fericită a fost... Un copilăș, ș'apoi altul veni să întărească dragostea lor...

Viitorul le zîmbia trandafiriu și viața li se părea o primă-vară nesfârșită...

Ionel era totul pentru Margareta, Margareta sufletul lui Ionel...

Dar într'o zi,—zi de toamnă posomorită,—Ionel,—care era mașinist la drumul de fier,—fu adus acasă înghietat de moarte...

O ciocnire de trenuri îi răpise viața și răpise cu ea și fericirea Margaretei.

* *

D'aci încolo luptă grozavă cu chinurile vieții... Rămasă fără ajutor, fără rude, cu două copii mici, trebuia ca să muncească ca să-i poată hrăni, ca să-i poată îmbrăca...

Spăla și cusu iei și colo!... Muncă grea și obositoare pentru o ființă slabă ca d'nsa...

Totuși era mulțumită când, seara, întoarsă acasă, putea să împartă cu copiii ei pâinea câștigată cu atâta trudă...

Un an de zile a dus viața aceasta de chinuri, de lupte necurmăte cu mizeria grozavă...

Oboseala, sărăcia o sleiră însă... În curând sârmana femeie căzu la pat...

Fu dusă la spital, pe când o vecină cu sufletul lui D-zeu, se însărcină să-i vază de copil...

Oh! cum ar fi voit să moară!... Dar gândind că copiii ar rămănea pe drumuri în prada mizeriei, voința ei pieria și doria din tot sufletul să se facă sănătoasă, să-i poată îngriji și hrăni ca o mamă iubitoare ce era.

* *

În sfârșit se făcu bine, cel puțin așa îi spuse doctorii...

Eși din spital... Cu bucurie alergă spre casă...

Dar, vai!... nenorocire mare!... Odăița ei era închiriată și tot ce avusese în ea vîndut de proprietar pentru plata chiriei...

Lovitură grozavă care o izbi până în inimă...

Ce să faci?... Abia eșită din spital... Slabă și neputincioasă încă, fără adă post, cu două copii de hrănit!...

Buna femeie, care îngrijise de copii era prea săracă, s'o poată ține și pe ea... Îi dete încă un sfat... O povățui să facă ce face ea... Să cerșească...

Margareta se cutremură...

Să cerșească!... Ea să cerșească... Era ceva peste puterile ei...

Dar copilășii?... Sârmanii copilăși, flămânzi și goi, plîngeau și cereau pâine...

Ei o hotărîră... Și pe vremea cea rea, bătută de ploaie și vînt, cu copilăși de poalele rochiei, porni prin mocirlă după mila oamenilor...

— Munceste!... ziceau trecătorii vîzîndu-și de cale...

A cutreerat până tîrziu... Până ce oboseala o birui, până ce căzu în mijlocul drumului rugînd cerul s'o scape de viață...

* *

Sârmana martiră e în agonia la unul din spitale...

Moare însă zîmbitoare; o femeie cu suflet bun i-a făgăduit c'o să aibă milă de copilășii ei iubiți.

Marion.

ȘI TE-ĂȘTEPT...

Tu mi-ai spus că fruntea-ți albă nimeni nu a (sărutat-o)

De cât ești.— Ai vîzut c'astă taină a sciut-o și-a iertat-o Dumnezeu!

Și când D-zeu ne iartă, El care-i atât de mare, Te mai tem?

Lîngă sinu-ți plin de farmec printr'o dulce (sărutare,

Să mă chemi?!

Lasă la oparte frica!—A iubi și-a fi fericit Nu-i păcat.

Ce ne pasă, ce ne pasă lumca n'treagă ce va zice?! Ne-a iertat

D-zeu, și-atît ajunge!—Lasă-ți fruntea adorată Pe-al meu piept!

E un veac de când, frumoasă, sorb privirea-ți (înfocată

Și... te-ăștept!— Carol Scrob.

Roman, Septembrie 1894.

ȘTIINȚA

(Difteria.—Durata generațiilor omenestii.—Drumul de fier transiberian)

* Difteria e una din boalele molip sitoare de care e mai cu greu să se păzească cine-va. Desinfectante se des coper mereu și totuși boala câștigă teren. În multe orașe mari, victimele sunt de două ori mai numeroase de cît acum două-zeci de ani.

Această lățire a boalei se datorește în mare parte și neglijenței. Când un copil e atins de *croup* într'o familie, în adevăr, după patru sau cinci zile de la dispariția falselor membrane, se practică dezinfectarea apartamentului și, îndată, sunt lăsați alți copii să intre. Dacă copilul e căutat la spital, îndată ce e convalescent, e lăsat să re- între în familie.

Acum e bine dovedit că baccilul difteric urmează să viețuiască în gura convalescentului multă vreme după ce — în aparență — el e sănătos.

Boala se propagă, în acest chip. Observația aceasta a fost făcută mai

întîiu de d. Roux, la institutul Pasteur și s'a dovedit că examinarea microscopică a gurii convalescenților înainte de dispariția microbului la bolnav, e nefolositoare și din cauza pripei se produc cazuri în cari difteria, ia pe rînd, pe toți copiii dintr'o familie.

* De la Herodot, se întrebunțează, —ca măsură a succesiunii oamenilor —cuvîntul «generație», fără a se fi hotărît însemnarea adevărată a vorbeii.

Se poate înțelege, în adevăr, prin aceasta vîrsta mijlocie a părinților când au copii, ori supraviețuirea copiilor, tot în termen mijlociu, față cu părinții.

Invățatul francez Turquan a interpretat expresia de «generație» în cel d'întîiu sens și, cercetînd datele statistice, a aflat că, în 1862, în Franța, vîrsta mijlocie a părinților a fost de 34 ani și a mamelor de 29.

Durata actuală a generațiilor ar fi, prin urmare de 31 până la 32 ani. După Herodot, se socoteau trei generații în fie-care secol.

Cum se vede, această estimăție concordează cu datele statistice ale datei noastre.

* Drumul de fier transiberian va fi deschis circulației la 1905.

Această linie va lega Wladivostokul, port al oceanului Pacific, cu Rusia de Europa. Execuția ei e una din cele mai gigantice opere din câte s'au făcut în lume.

După terminarea acestei linii, se va face alta de la Chicago la Alaska, astfel că americanul n'ar avea de cît să treacă strîmtoarea de Behring, ca să ia linia Wladivostok-Petersburg. De alt fel, e vorba să se facă pe Behring, fie un pod colosal fie un tunel, căci în unele puncte lărgimea ei nu trece de 80 de kilometri.

Ast-fel se va putea călători în America... pe uscat, spre marea mulțumire a celor cari suferă de boala de mare.

Sapiens.

CÂND ESE 'N CALE

Ispita când îmi ese 'n cale, Cu zîmbetu' seducător, Eă n'o privesc cu dor și jale, Ci trec hain, nesimțitor.

Nici gestu' leneș de sirenă, Nici chipul ei cel ipocrit, Nici aeru' de Magdalena, Nimic ni 'mî spune că's iubit.

Nu naște dragostea curată Din zîmbetul cel trecător, Și inima nu 'ți-e nchinată De-un flutur vecinic călător!...

Și' mai amară ziua 'n care Ajungî să vezi că nu mai ai Nimic din sfînta ta visare Ce pentru veci tu o credeai!...

Ispita când ne ese 'n cale, Cu ochiul ager, scrutător, S'o 'ntîmpinăm cu-un rîs de jale Iar nu cu-un zîmbet de amor!

1894, Septembrie Al. I. Șonțu.

UN PROVERB

De boer, boer să fi, Dar de frică tot să știi! (Românesc).

Curier judiciar

O tragedie în tribunal

Cine l'a văzut odată, cum l'am văzut eu, pe Alexandru Bărbuliță, șezând pe banca acuzaților, între două geamuri cu baioneta la pușcă, nu l'ar mai uita chiar dacă ar trece... o sută de ani.

Inchipuți-vă un om, înalt ca o prăjină, uscat ca un țir, îmbrăcat cu o redingotă neagră uzată, cu ochii bolboșai, părul mare și aruncat artistic pe spate.

Președintele.—Ridică-te !... Alexandru se uită în toate părțile, dar nu se scoală...

Președintele.—Ce, n'auzi? Scoală-te !... Alexandru.—Mie imi zici?

Președintele.—Ție; dar cui? Trebuie să stai în picioare...

Alexandru.—Hm !... E mai bine jos de cât în picioare...

Președintele.—Te cheamă Alexandru? Alexandru.—Mi se pare...

Președintele.—Cum, ți se pare? Nu știi cum te cheamă?

Alexandru.—Nu... la așa ceva nu dau importanță !... S'apoi toate numele se aseamănă...

Președintele.—Ori și cum însă ești Alexandru Bărbuliță?

Alexandru.—Bărbuliță da, că n'am barbă, rad...

Președintele.—Altă poreclă ai? Alexandru.—La cunoștința mea n'am.

Președintele.—Nu cum-va ești un care-care Gură dulce?

Alexandru.—Gură dulce, da.

Președintele.—Ești însurat? Alexandru.—Am fost !

Președintele.—Veduv !... Ai copii? Alexandru, ducându-și mâna prin păr și declamând :

Din munte pin la vale
Sunt toți copii de tată...

Președintele.—Vorbește deslușit ; greșelul trebuie să ia note...

Alexandru.—Am spus un vers dintr'o tragedie...

Președintele.—Câți ani ai?.. Alexandru, declamând :

Oh !.. ani !.. Frumoși ca roua
Ce cade'n primă-vară,
In patru-zeci de roze
V'ati înșirat aseară...

Președintele.—Se vede că ești poet... Alexandru.—Nu ; sunt gagist...

Președintele.—Gagist !... Alexandru.—Da ; angajat la *Trei sar-male*...

Președintele.—A !.. a !.. Va să zică seara joci...

Alexandru.—Da ; în tragedie...

Președintele.—Și ziua ? Alexandru.—Studiez rolu...

Președintele.—O să te ved acuma um studiezi... Ai fost în August 10 la osea...

Alexandru, declamând :

Pe ceruri noapte neagră
Cu nori fulgători,
Pe jos uscate frunze,
Iei-colo trecători...
Și tu, Marie, în umbră...

Președintele.—Te vestesc că... Alexandru.—E un monolog din tragedia : *Misterele tilharilor*.

Președintele.—Aci nu ești chemat să recitezi monologuri, ci ca să răspunzi la întrebările mele... Ai fost așteptat în clipa în care strigai : «Moarte tiranilor !»

Alexandru, declamând cu inversurare :

Calăt ai omenirei
Oh !.. moarte !.. moarte vouă !.
Să piară toți tiranii,
Ne trebu' lume nouă !...

Președintele.—Da, da ; și te-ai opus orfel publice...

Alexandru, declamând :

Când tremurat-a oare
Viteazul de Samson ?...
El care, cu o falcă,
De...

Președintele.—Ți-am spus că nu-am chemat să joci aci tragedia... așa asta și spune ce ai de zis întru pârarea d-tale...

Alexandru.—Am propus o listă de artori...

Președintele.—Erau neadmisibili... Alexandru.—Cum neadmisibili marș ca președintele Camerei, al Senatului, al consiliului de miniștri?...

Președintele.—Țocmal...

Alexandru.—Atunci ce cauți la putere ?...

Președintele.—Asta nu te privește... Alexandru.—Privește însă apărarea.

Președintele.—Șezi jos !... Alexandru.—Mersi.

Președintele, în urma constatărei a trei doctori încheie prin trimiterea lui Alexandru la balamuc.

Alexandru auzind aceasta se ridică în sus declamând :

Oh ! Jupiter, mărete
Ascultă, eu te chem,
Pe divul președinte
Arunc'al tēu blestem.

Și iese între geandarmii demn în indignarea lui.

Miticuță.

CARTEA VIETEI

Nu dorești să fii iubit de alții de cât ca să ai un motiv să te iubești mai mult.

**

Femelele au o inimă ascunsă pe care n'o arată de cât acelora pe cari îi iubesc.

**

Medicina e o știință, clientela e o artă.

**

Să lăsăm puțin tinerețea să vază lumea așa cum și-o închipuiește ; are destulă vreme ca s'o vază așa cum este.

**

În arte, mediocritatea nu dă nici odată de cât roade mediocre ; în viață, ea poate să ne împingă mai departe și mai sus de cât geniul.

**

Acela care se ascultă, nu e în tot d'a-una acela care e ascultat.

Ilustrația noastră

O tragedie pe marea Neagră

Pe pag. I a numărului nostru de azi dăm o ilustrație colorată, executată în atelierul foto-zinco-grafic al «Universului», reprezentând scena tragică întâmplată pe marea Neagră, pe bordul unui vapor.

Amănuntele sunt acestea :

Vaporul «Sebastopol» al societății rusești de navigațiune pe Dunăre, era deja aproape de Sulina, cu un mare număr de pasageri din Constantinopol și Egipt. Vaporul urma să sosească Sâmbătă la Galați, dar o scenă tragică ce s'a întâmplat pe bord, aproape de Sulina, i-a întârziat sosirea.

Un marinar român, originar din jud. Brăila, s'a amoresat la nebunie de o tânăra și foarte bogată americană, care venia din Alexandria (Egipt) spre București. Într'un moment de stare anormală de nervozitate, bietul marinar, fost elev al școlii militare din Iași, a destăinuit taina inimii sale bogatei americane, făcându-i propuneri de căsătorie. Americană a refuzat însă, cu o trufie ofensătoare, propunerea marinarului.

Amorezatul s'a retras în fundul vaporului și a început să plângă ; camarazii săi, însă, l'au luat în bătaie de joc, rîzînd mereu de dînsul. Nenorocitul a fost atît de crud izbit de risetele și batjocurile camarazilor săi în cât, coprîns de furie a împușcat pe două dintre dînsii și apoi ca un nebun alergă sus pe bord și a lovit de moarte cu pumnul pe tînăra americană, iar el, înainte de a fi prins, s'a asvîrlit în mare.

În urma acestor tragedii, vaporul «Sebastopol» și-a schimbat direcția și a plecat la Odessa, pentru a anunța parchetul rusec.

Nenorocitul amorezat se numește N. I. Grigoriu, din Brăila.

CRONICA

La vot !...

Măine, dis de dimineață,
Alergați cu mic, cu mare,
Pregătiți pentru alegeri
Cu o pernă în spinare !...

Nu uitați că iarăși mâine
Vremea poate fi urtă,

D'iaia' bine ca de-acasă
Să luați în mîini o... bită...

Știi, ea poate să slujească
Drept umbrelă când e ploaie
De ciomege în spinare
Și de pumnii ce... cad în droaie...

Nu uitați și chinorosul
Îl luați la împlinare,
Cine știe !... El te scapă
Din incurcătură mare !...

Ma' luați d'acasă încă
Și ceva întăritoare,
Cum e țuca și pelinul
Ce te fac ca să fii tare...

Și în cap, dacă se poate
Să purtați joben, e bine ;
Că se moaie lovitura
Când o dă cu sete 'n tine...

De ești alb, cu liberalii
Mi te poartă ca o fată ;
De ești roșu cu puterea
Umilit mereu te arată !...

S'astea toate până intri
În sălița de votare ;
Nu de alta, v' spun dreptul,
Dar să scapi biata spinare...

Și, acolo 'n fața urnei,
Să dai votul cui îți place,
Și ieșind pe urmă-afară
Dute-acasă 'n bună-pace...

Că eu, uite, mi-am pus perna
Chiar de astă-zi în spinare,
Și așa în bună-pace
Măine intru la votare.

Nicodem.

LUCRURI DIN TOATĂ LUMEA

Vînzarea unei neveste.—Un colonist, anume William Cardwel, din vechea țară a indienilor Cherokees, aflându-se fără bani, anunță într'una din zilele trecute că și va vinde nevasta sa prin licitație publică celui ce va oferi mai mult.

Licitația s'a ținut în fața casei lui Cardwel, și fiind-că d-na Cardwel era încă frumoasă și tînăra mulțimea era imensă.

Licitația fu foarte animată și în fine d-na Cardwel, care părea că se distra foarte mult, a fost adjudecată unui veduv, John Insley, pentru 200 de lire sterline.

Insley plăti imediat cât promisese și plecă la Texas cu d-na Cardwel.

Un tren oprit de omizi.—Ziarul «Grajdanine» istorisește un incident destul de ciudat, care s'a întâmplat trenului de pasageri care făcea înconjurul orașului Kiev, îndreptându-se de la stația de Vest către cea de Est. Acest tren a fost oprit de o adevărată armată de omizi, care traversa linia de la o livadă la alta.

Trenul după ce a strivit un număr incalculabil, a început să alunece înapoi și mașina n'a mai putut să meargă înainte.

Abia cu mare greutate s'a putut oprit convoiul până când s'a aducă o altă locomotivă care să pună în mișcare trenul.

DESCOPERIREA ZILEI

O industrie nouă.—Se știe că fabricarea ouălor constituie o industrie din cele mai înfloritoare în Anglia.

Acum mai mulți chimiști au descoperit un nou metod de a face ouă și s'a și format o fabrică care prepară peste o mie de ouă pe oră.

Iacă în ce constă acest metod : Gălbenușul e format dintr'o pastă conținînd făină de grâu, amidon și alte ingrediente.

Albușul e făcut din albumină. Compoziția acestor ouă este identică cu acelor făcute de găină. Pielea internă este o subțire peliță de gelatină și coaja e făcută din ges, dar ea este puțin mai tare de cât a ouălor naturale.

Întăi se fabrică gălbenușul și după ce e puternic congelat el este închis în albumină și supus unei mișcări de rotațiune excesiv de repede ; aceasta îi dă o formă ovoidală.

În cele din urmă oul artificial e din nou congelat și pus în comerț.

OAMENII ZILEI

François Coppée

Celebrul poet francez, François Coppée s'a născut la Paris în ziua de 26 Ianuarie 1843.

Renumele și l'a cîștigat prin admirabila lui compoziție «Trecătorul».

De atunci încoaice a scris mereu în proză și în poezie.

Cele mai frumoase scrieri ale sale sunt *Contes rapides* (poezii), romanele : *Henriette*, *Adevărații bogăți* și dramele *Iacobită* și *Severo Toreli*.

Poetul Coppée trăește retras la Paris într'o casă mică.

Nu de mult un grup de cetățeni îi oferiseră deputăția. El a refuzat zicînd :

— Imi iubesc mai mult condeii !

O PUNGAȘIE CURIOASĂ

(Rămășagul unui prinț rus cu ambasadorul Franței)

La un prînz, pe care l'a dat deunăzi un prinț rus din Petersburg fusese invitat și ambasadorul Franței.

În timpul mesei ambasadorul a început să vorbească despre pungași din Paris zicînd că nu există în toată lumea oameni așa de isteți și meșteri în a'ți șterpeli ceasornicul sau portofelul din buzunar.

— Ei d-le, ambasador—răspunse prințul—sunt și în Petersburg pungași de aceștia, ba încă mai isteți ca cei parizieni. Haide să ne rămășim că nici nu se termină masa și cine-va o să'ți fure ceasornicul din buzunar.

— Primesc rămășagul—zise ambasadorul—pe 25 de sticle cu șampanie !

— Pe 25 !

Prințul telefonă imediat șefului de poliție rugându-l să'și trimeată pe cel mai dibaci pungaș pe care l'a prins. Pungașului i se dă voe să fure în timpul mesei tot ce va putea și nimenea nu'și va face nimic.

Pungașul sosește îndată. Prințul îl duce într'un salon unde poruncește altora ca să'și dea o livrea de servitor.

După ce l'îmbracă bine îi zice : — Ascultă, tu să te bagi printre servitorii cari servesc la masă și să furi negreșit ceasornicul din buzunarul ambasadorului. Când vei reuși să'ți furi să'mi faci numai de cât semn cu ochiul.

Discuția a început din noți la masă. Ambasadorul francez punea mereu mâna la buzunar ca să'și pipăie ceasornicul.

În sfîrșit prințul vede pe pungaș că'și face cu ochiul și atunci întreabă pe ambasador :

— Cât e ceasul eselență ?

Ambasadorul pune mâna în buzunar, dar în loc de ceasornic scoate o felie groasă de castravete acru.

Toți invitații începură să rîză.

— Ei, cine a cîștigat rămășagul eselență ? întrebă prințul vesel.

— D-ta ! răspunse ambasadorul, care de necaz voi să tragă o priză de tabac. Dar și tabacherea de aur în care ținea tabacul dispăruse.

În urmă prințul porunci pungașului să puie pe masă lucrurile furate.

Pungașul puse 2 ceasornice de aur.

— Cum ? întrebă prințul. Al doilea de unde l'ai furat ?

— De la d-ta...

Intr'adevăr că pungașul furase și pe ambasador și pe prinț. El a primit un cadou de 50 de fr. și a fost trimis iarăși la arest.

Castelul Fermecat

ROMAN DE PIERRE SALES

PARTEA A DOUA

IX

In familie

Berta care, fără să iubească pe cine va, nu refuza nici o dată la aș să prefăcătoria dragostei, adresă o mulțime de drăgălășii socrului său zicând:

— Dar de ce n'atți păzit-o? De ce n'atți silit-o să fie cuminte?

Contele făcu un gest răttăcit:

— Pentru că... pentru că, scumpa mea fiică, nu e cine-va tot-d'una comod când se află în ast-fel de situații. Și fiică-mea mai cu seamă... În sfârșit, sper că toate astea au să treacă, după facere... Dar știți că noi am petrecut câte va luni...

Două lacrimi se formaseră încet la colțul ochilor lui.

Arnold și Berta porniră spre scară, fără prea mare grabă. La amândoi le era frică de priveliștea durerii și furii multumii când contele le zise:

— Să așteptăm în salon, copii mei; mai bine e să nu între nimeni în camera ei. Am uitat să te întreb, ce mai face tatăl d-tale, scumpa mea fiică?

— O, e foarte bine, sunt cu toții bine la Havre... Dar aci, ce s'a petrecut? De ce nu ne-ati dat de veste?

Berta făcea aceste întrebări cu un glas alarmat, aproape plângător; n'avea pereche în prefăcătoria de a se interesa de ceea ce-i era cu totul diferent.

— E adevărat, tată, zise Arnold cu cel mai fermecat accent de imputare, de ce nu mi ai scris dacă era pe grijă?

Contele se posomorî mai tare și stătu mult la indoeală.

— Cu adevărat, zise dînsul, voi sunteți singura ei familie în afară de bărbatul ei; mai bine e să cunoașteți lucrul de care se teme foarte mult Raymond, temere de care nu mi vorbește nimic nici o dată, însă pe care i-o citesc foarte lămurit în ochi...

Tăcu câte va minute; apoi urmă:

— Tu îți amintești Arnold, de starea aceea ca de friguri în care a trăit mai multă ani de-arândul. Când era d'impună cu noi, ca s'arate că e liniștită, făcea sforțări nesocotite. Ne închipuam toți că cu timpul, cu rugăciunea, o să-i vie vindecarea ranelor sufletești... Ne-am închipuit rău... foarte rău am făcut de singurul lucru la care se gândia nu... Si fiindcă a suferit tot singură, fără mângăiere, fiindcă a ținut toate închise în sineși, din cauza asta a... a...

O! ce tare l'umilia constatarea asta a decăderii unei Preuilly!

— A perdut puțin din... din acel spirit atât de sănctos pe care l' avem cu toții... Creerul ei se întunecă în unele momente... Nici o dată, în familia noastră, n'a fost nici un hăbăuc; toți membrii familiei de Preuilly au murit la vârsta de o sută de ani, cu inteligența liberă până în ultima zi... Dar Emiliană...

— Tată, zise Berta cu compătimire, asta nu poate fi altceva de cât zguduirea ce i a produs fericirea neașteptată... după atata mahnire...

— Da, fără indoeală; însă această fericire ar fi trebuit s'o liniștească... Noi toți o adorăm aci, eu, soacră-sa care ține s'o facă a'i uita asprimea de mai înainte... Raymond care ar fi în stare să nu plece de lângă ea nici un moment, dacă ea însăși nu l'ar respinge, cum ne respinge de alt-fel și pe noi cei-l'alți în unele momente de... răttăcire.

— Ce, până aci au ajuns lucrurile, esclama Berta tremurând.

Fără să știe pentru ce, îi era frică de nebuni, de și nu văzuse nici unul, nici o dată.

Și toate perifrăzele de care se servia d. de Preuilly, arătau că nebunia începuse a coprinde spiritul Emilianei.

— Vezi tu, tată, zise Arnold, nebuna aceea de Anaic e cauza a toate...

— Da, așa e, răspunde contele; stăteau mereu împreună, vorbiu de lucruri ce le interesau pe amândouă și despre care n'ar fi îndrăznit nici una să pronunțe o vorbă înaintea mea. Rău am făcut de-am lăsat-o cu țărâna a- ceea.

— Dar, tată, avut-a vr'o criză? Dat-a niscaif semne de violență?

— Nu, căci am lăsat-o tot-d'una să facă ce vrea; ori-că ne-a grănădit cu dragostea ei, ori-că a fugit de noi, ne-am prefăcut a crede că era foarte natural tot ce făcea... Une-ori se uita la Raymond cu spaimă, alte ori îl atrăgea cu căldură la peptul său; une-ori vrea s'o însoțim toți la preumblare, alte ori ține să fie singură, se duce la iazuri sau la Guildo și se infurie groaznic când vr'unul din noi o urmărește... Șeade ceasuri întregi la crucea de la iazuri sau într'una din găurile ruinelor, pe unde se crede că s'a aruncat Naic în Arguenon.

— Și tot nu s'a mai aflat nimic despre acea fată și despre copilul ei? Intrebă Arnold.

— Nimic; și pre legea mea îți spun că dacă s'a omorât împreună cu copilul ei, a făcut foarte bine căci ne-a curățit de o grea răspundere.

— Dar Raymond, întrebă Berta, ce gândește el despre toate astea.

— Raymond a cam slăbit și el din cauza atător griji însă nu zice nici o dată vre-o vorbă de imputare, nu pomenește nimic de durerile sale. Când ne întâlnim, nu ne spunem de cât fraze d'acelea mincinoase, în scop de a ne înșela unul pe altul, lucru la care mi se pare că nu isbutesc nici eu după cum nu isbuteste nici dînsul.

Berta, căreia gândul de a avea o nebună în familia sa îi era foarte neplăcut, zise pentru a alunga temerile d' lui de Preuilly, pentru a și le alunga pe ale sale.

— Scumpul meu tată, eu cred că în grija cea mare ce ai pentru Emiliană exagerezi fenomenele însărcinării ei; sunt sigură că după ce va naște o să fie tot așa sănătoasă ca mai înainte...

— Dar dacă nașterea asta timpurie o să-i omoare copilul?

În momentul acesta se auzi un țipet teribil care făcu pe Berta și pe cei doi bărbați să se cutremure. Auziră apoi d'asupra lor pași grăbiți apoi alte țipete mai slabe.

Contele eși greoiu din salon și urcă scara până la jumătate. Raymond apără atunci în capul de sus al scării. Era foarte galben și se nfiara; însă o strălucire de triumf îi sbucnia din ochii lui de oțel.

Și cu glas glorios exclamă.

— E viu!

— E băiat? Ah, cum să-ți mulțumesc bunuie Dumnezeu! Dar dînsa?

— De nu se va întâmpla nici un accident o să fie curând în picioare, toate s'au petrecut în regulă.

Raymond și contele se îmbrățișară apoi contele chemă pe Arnold și pe Berta. Și curând întreaga familie se afla strinsă în camera Iehuzei a cărei desordine însărcinată isbi rău natura simțitoare a tinerei vicontese însă nu în tr'atata ca s'o facă să uite cuvintele de dragoste ce datora cumnatel sale.

Emiliană, albă, prăpădită, primia cu nepăsare sărutările tatălui său, ale fratelui său, ale Bertei; d'abia se uita la dînsul; privirea ei se preumbla mai mult de la copilul ce născuse la Raymond și de la Raymond la copil, pe care l' apucase în brațe baroneasa de Kermeric.

Pe urmă, dându-și și corpul pe mâna doctorului și a moașei, fără să se intereseze de ceea ce-i făceau, chema pe Raymond:

— Să nu te mai depărtezi de lângă mine; o! te rog, să stai aci...

Dînsul o sărută pe buze; ea închise ochii; atrase pe Raymond pe pieptul său cu acea frenezie atât de îngrijitoare pentru tatăl său, și i murmură:

— Vreau să-l alăptez.

Fruntea lui Raymond se încreți. Asta d'acum avea să fie singura discuție sinceră dintre dînsii.

Dînsul zise că din cauza slăbiciunii în care se afla, în urma atător emoțiilor, n'avea să fie în stare a face o așa sforțare.

Emiliană răspunde că era foarte tare.

— O să vedem, murmură dînsul, dacă va fi cu putință.

— Ba da, ba da, pe acesta vreau să-l alăptez eu.

Și muiându-și glasul așa că-i devenise ca o suflare, adăogă:

— Vreau să dau acestuia tot ce n'am putut să dau celui-l'alt.

— Vom face ceea ce va fi cu putință și raționabil; nu pot să-ți făgăduiesc altceva.

Nu voia să se mlădieze asupra acestui punct; era ca și cum i-ar fi fost teamă să n'o peardă permițându-i să se dea întru totul copilului ei.

Și cu toate astea, în fața amenință-

rei unei crize la nevastă-sa, fu nevoit să se supună la voințele ei. O mai lungă împotrivire din pratea sa ar fi devenit ciudată.

De altfel doctorul afirmă că muma era în stare să-și alăpteze singură copilul și că fericirea de a avea mereu copilul lângă sine avea să aibă o influență bine-făcătoare asupra spiritului ei.

Câte-va zile la începutul alăptării, dînsa trecu prin câte-va exaltări, însă curând se liniști; după o săptămână uitase pe toți din jurul său; chiar lui Raymond nu-i mai dădea nici o băgare de seamă, absorbită fiind numai de micuțul ei care se desvolta văzând cu ochii.

Baroneasa de Kermeric și contele de Preuilly se înăbușiau de mândrie și și repetau de 20 de ori pe zi, complimenându-se:

— Nu e ceva minunat ca un copil născut înainte, de vreme să fie așa gras și frumos?

Berta și Arnold rideau pe înăbușite. Doctorul declară cu cea mai mare seriozitate, că un învățat făcuse deja comunicare Academiei franceze despre copiii născuți înainte de termen și care erau foarte bine constituiți.

Curând castelul la Frochais își luase fisionomia obișnuită; era însă o ființă mai mult, dragostită, adorată. Toate grijile contelei dispăruseră; nici o turburare nu se mai producea la fiică-sa.

Raymond redevenea vesel și fiind că zilele păreau lungi într'o casă de câmp izolată, dînsul se ducea adesea în mică excursie cu cumnatul său și cu Berta. Trăia acum cu dînsii într'o intimitate mult mai mare ca înainte. Convorbirile de proiectele lor de viitor, de dorințele lor comună de a se instala la Paris.

— Căci, zicea Raymond, vreau să zmulg pe Emiliană din ținutul acesta, prea plin pentru dînsa de amintiri dureroase.

Și în chipul acesta, Berta și Raymond ajunseră, firește, a-i vorbi de micșorarea veniturilor, de foloasele ce ar avea dând banii în comerț.

— Mulțumită marei experiențe a d-lui Champagney, afirmă Arnold.

Și atât Berta cât și Arnold erau de așa mare bună credință, în cât n'avură trudă mare să convingă pe Raymond. Acesta avusese deja ocazie să vorbească cu socrul său despre îndemnarea armatorului, despre puterea lui financiară, despre situația excepțională ce dînsul ocupa la Havre. Bani atrag tot d'una ban; Raymond era din ce în ce mai mult influențat de această idee.

La urmă zise Bertei:

— Dar știți că dacă d. tatăl d-tale ar vrea să se invoască, ed i-ași pune un milion la dispoziție.

Berta răspunde cu ușurință:

— O, eu nu mă ocup nici odată de afacerile lui.

Însă Arnold luă o atitudine importantă:

— Scumpul meu Raymond, zise dînsul, socrului meu nu-i prea place să gereze ast-fel capitalurile altora... E adevărat că el, d-ta, eu, suntem în aceeași familie... Deci o să stăruiesc eu pe lângă dînsul, îți făgăduiesc...

Și fiindcă Raymond începuse a-i mulțumi:

— Ah, așteaptă, nu sunt sigur că o să-l pot face să primească; tot ce-ți pot spune este că am oare-care influență pe lângă dînsul. Ori-cum, ar fi frumos lucru ca eu și d-ta să ne cumpărăm câte un mic palat în Paris, pe lângă parcul Monceau, numai din venituri, fără să ne atingem cătuși de puțin de capitaluri.

X

L i b e r

— Et, vino aci, d-le Champagney! Mai e aci un loc pentru d-ta; ei, n'auzi, d-le Claudiu?

Ast-fel strigau căț-va negustori din Havre care se urcaseră deja în trenul ce pleca din Paris la Havre.

Însă Claudiu părea a nu auzi; se duse tocmai la cel-l'alt capăt al trenului și se urcă într'un vagon unde credea că n'o să găsească nici un cunoscut. Voia să fie singur. Și părerea unanimă a negustorilor din Havre, fu că bietul băiat se simția din ce în ce mai tare, că în curând dînsul avea să pricinuească plictisul tatălui său.

După câte-va ceasuri, când trenul își încetini cursa, înainte de a intra în gara Havre, Claudiu zîmbi amar.

— Iată-mă și acasă, murmură dînsul. Avea impresia că sosia la niscaif dușman.

În curs de câte-va minute evocă figura mamei sale, moartă când era un copilăș, o femeie blândă, modestă, care tremura înaintea bărbatului său, a stăpânului, însă care era foarte bună, foarte iubitoare cu dînsul, cu fiul ei. Amintirea asta făcu să-i tremure puțin pleoapele. Înțelegea foarte bine a cum că ea singură, dintre toți membrii familiei sale, l'ar fi iubit cu adevărat.

— Pe când cei-l'alți au să fie foarte plictisiți că mă întorc acum la Havre... Se înțeleg cu toții așa de bine fără mine!..

Și în adevăr, dînsii se înțelegeau mai bine de cât credea dînsul căci căzu în mijlocul unei uniri atât de perfecte, atât de familiare, și i se făcu o primire așa de bună în cât dînsul avu impresia ca un câne care deranjează un joc de popici, nu putea fi primit într-alt-fel.

De oare-ce nu-i plăceau manifestările false de simpatie, nu și anunțase sosirea într'un chip hotărât, în scop de a evita ca fratele său și sora sa să-i vie înainte la gară.

Întrând în salonul tatălui său, văzu mai întâi două femei, sora și Emiliană, plecate amândouă asupra unui copil pe care l' înfășaseră, Emiliană serioasă, în duioșată, Berta cu o mutră amuzată, ca și cum s'ar fi jucat cu păpușile. Tinera baroneasa de Kermeric care își alăptase copil, era încă cu corsajul desfăcut; și erau amândouă așa absorbite în treabă, în cât nu observară intrarea lui Claudiu.

Însă glasul gros al d-lui Champagney sbucui d'o dată cu o nuanță de plictiseală.

— Cum? tu ești? veniși așa curând? Arnold zise:

— Te credeam la Paris pentru două sau trei zile încă.

Singur Raymond de Kermeric fu amabil; dînsul înaintă repede spre Claudiu:

— Sunt foarte fericit, scumpe d-le, că te-ai întors mai curând; ast-fel vom avea bucuria să te vedem mai mult căci la sfârșitul săptămănei plecăm. Am fost destul de indiscret să primim a petrece câte-va zile în casa d-voastră.

Cuvintele astea erau perfect corecte și Raymond părea foarte prevenitor. Totuși Claudiu d'abia i răspunde; el nu putea să vadă în omul acesta de cât pe dușmanul de care Naic se teme mai presus de toate și de toți. Pronunță atata cu o mare răceală:

— Sunt încântat, scumpe d-le.

Și merse spre cele două femei; numai de cât Berta i zise cu uscăciune: — Ai fi putut foarte bine să ne vestești că vii; așa fi pus să și se pregătească camera.

Dînsul nu-i răspunde și salută pe tinera baroneasă.

Această era asemenea una din ființele urite de Naic, și cu toate astea dînsul o găsi simpatică, îndeplinindu-și într'un chip așa de simplu datorile de mamă.

Dânsa i strinse mâna cu indiferență; de alt-fel ea toate le făcea cu o mare nepăsare; afară de copilul său, nimic n'o interesa.

Claudiu se întoarse spre masă în jurul căreia stăteau cei trei bărbați și văzu atunci pe masă mai multe foi de hârtie, creioane, jurnale, cote comerciale; însă tatăl său strinse toate repede ca și cum s'ar fi temut de investigațiile fiului său.

Claudiu zîmbi în sine; dintr'o singură aruncătură de ochi, ghicise mașinăriile tatălui său, speculațiile pe care le făcea să scriească pe d'inaintea ochilor ginerelei său, a baronului de Kermeric: era goana după capitaluri.

— Merită și unul și altul, se gândia dînsul, să fie complect ruinați. Cu atât mai rău pentru dînsii.

Afacerile lor nu l' mai priviau; chiar să fi voit a le da de veste de sărăcia spre care se duceau, dînsii nu l' ar fi crezut.

O mare genă domni între dînsii până ce se anunță prânzul; și convorbirea la masă, după trei sau patru încercări de conversație generală, merse paralizată de vr'o observație mușcătoare a lui Claudiu, deveni de ghiță.

D. Champagney voi să vorbească cu deosebire despre unul din concurenții săi cu care se împăcase în scop de a forma cu el un fel de sindicat pentru acapararea unor oare-care mărfuri; propuse lui Raymond ca în afacerea asta să se asociază și dînsul.

Claudiu zise foarte categoric:

— Cum se poate, tată, ai vrea să te pui tovarăș cu individul acela care amenință în toate zilele să dea faliment? — Ce basm spui tu?..

— Basmul pe care 'l spuneai tu însuși acum două luni.

— Se vede că visezi: nu e chip să vorbească cine-va serios când tu ești de față.

După masă, d. Champagney numai cât își fumă țigara apoi zise lui Arnold și Raymond:

— Ce ziceți, mergem să facem o preumblare la cerc?

Și lovind cu palma umărul fiului său: — Tu trebuie să ai trebuință de odihnă, o să te culci, nu 'i așa?

Voia să se curățe de dânsul.

Claudiu recunoscu foarte lesne că nu 'i rămânea de cât să se pună în pat.

Insă când cei trei bărbați se întoarseră după mezul nopții, îl găsiră citind în salon.

— Ce, nu te-ai culcat? exclamă d. Champagney.

— Trebuie să fi citind pe Schopenhauer, declară Arnold cu veselie; căci pre legea mea, scumpul meu cumnat, cred că ești versat în pesimism...

Raymond întrebă atunci:

— Cu adevărat, d-le, ai d-ta o părere așa de proastă de natura omenească?

Claudiu îl privi câte-va secunde apoi zise cu un ton de ghiață:

— Asta atârnă de cazuri, d-le.

Salută și se urcă în camera sa unde curând intră și tatăl său.

— D. baron de Kermeric e oaspele meu, zise armatorul cu răstăleală; te rog să nu 'i ieși peste picior.

Claudiu își făcu o mutră naivă.

— Ești, îl ia peste picior, tată?

— Da, tu, tu... ai aerul d'a spune oamenilor vorbe proaste.

— Ești spun pur și simplu ceea ce gândesc; cu atât mai rău pentru acei care 'm' ia pe dos vorbele.

D. Champagney se preumblă un moment prin camera fiului său apoi se întoarse în odăca sa trântind ușa și Claudiu îl auzi mormăind:

— Ah! dar strengarul ăsta mă plictisește amaric.

A doua zi Claudiu, sculându-se înaintea tuturor, se duse la birourul și când d. Champagney sosi la jumătatea ceas în urmă, îl găsi în mijlocul unui yrav de condică, răsfoind pagină cu pagină tot ce se făcuse în lipsa lui.

— Ce te-ai apucat acolo?

— Mă pun în curent, tată; cu mare părere de rău văd că săptămăna trecută tu ai...

— Ah, acum o să 'm' imputezi iar urechile cu teoriile tale! Ești sunt stăpân aci, înțelegi? câștig banii așa cum mi se pare mie mai nimerit. Tu nu știi alt ceva de cât cum să 'i cheltuești. Până acum am avut răbdare. Dar d'acum, dacă nu 'ți convine ce se face aci... Rădicase glasul îndată.

Claudiu, cu o liniște deseversită, închise ușile care conduceau în birourile amplexorilor; apoi cu tonul acela rece și batjocoritor în chip politicos, care necăjia așa de mult pe d. Champagney, zise:

— Tu știi că se aude tot când strigi puțin.

— Și ce 'm' pasă mie dacă se aude? Vreau să aflu toți disprețul cu care tu mă tratezi, copil fără respect ce ești.

Și dete o dată tare cu pumnul în masă.

— Credeam că șederea la Paris te-a mai liniștit și iată că acum te 'ntorosești cu idei și pretenții și mai mari.

— Dar, tată, eu nu 'ți-am spus încă nimic...

— Ei, și 'ți închipui că nu înțeleg eu ce ai să 'm' spui? Ești un visător, un filosof... du-te și citește pe Schopenhauer și pe cei alții de teapa lui; întoarce-te la universitate, dacă vrei, sau fă-te om de literă. Ești sunt un simplu negustor care vreau să câștig o avere mare pentru copiii mei...

— Și care i-ai fi sărăcit pe toți fără ajutorul d-lui Fergusson, zise Claudiu cu o mare blăndețe.

— Fergusson!! ascultă, sunt sătul de australianul tău și de tino asemenea, mă înțelegi? dacă urmezi încă a mă critica... În ce vremuri am ajuns, Dămine!.. un copil care îndrăznește... un copil care...

Indignarea d-lui Champagney era așa de mare în cât dânsul nu putu să 'și completeze ideea; și repetă de mai multe ori:

— Un copil... un copil care îndrăznește...

Claudiu îl lăsa să se stiească apoi zise:

— Înțeleg, tată, înțeleg că te-ai săturat și de d. Fergusson și de banii lui. Dorești să fii liber, nu 'i așa? Ei bine, eu cred că 'ți e foarte lesne acum...

n'ai de cât să 'i înapoiești sumele împrumutate...

— Da, d-le, o să i le înapoiesc: sunt în stare să fac asta și încă chiar în dată, dacă vrei...

— Atunci fără îndoială că d. baron de Kermeric...

— Da, el îmi place: dar d-tale n'am a'ți da nici o socoteală. Ingerința d-tale în afacerile mele prea ține mult.

— Cu toate astea, eu am căpătat pentru tine la Paris o comandă enormă, furnituri aproape a întregii cantități de bumbac trebuitoare celei mai mari fabrici din Alsacia; predarea o vom face prin Hamburg...

— Dar, exclamă d. Champagney sbucnind de râs, cel d'întei călător venit din Paris ar fi putut să facă treaba asta...

— Adevărat? zise Claudiu zimbând pentru întâia oară. Și eu credeam că te chinuiești în zadar de zece ani să 'ți desfășori marile cantități de bumbac... eu n'am isbit de altfel să dobândesc această furnitură pentru tine de cât mulțumită vechilor relații de cerc. În sfârșit, să nu mai vorbim de asta; să vorbim pur și simplu de afacerea Fergusson.

— Iți spusei deja că sunt în măsură să înapoiesc banii; n'are de cât să 'm' facă cunoscut unde să 'i depun milionul în bani; pentru cel l'alt milion va primi acceptații.

— O să 'i scriu... ba nu, o să 'i telegrafiez mai bine, pentru ca tu să poți fi mai curând curățat de dânsul și de mine.

— Iți mărturisesc că 'm' traduci perfect gândirea; vei avea și d'aci înainte cele trei mii de franci ale tale pe lună, numai să mă lași în pace.

— Mă iartă, tată, zise Claudiu însuflețindu-se puțin; ești li'er să mă alungi din casa d-tale de comerț, precum m'at alungat aproape din casa d-tale familială care de alt-fel este a mamei mele; precum m'at alungat din inima d-tale; insă nu ești liber să mă umilești. Refuz acele 36 de mii de fr. pe care vrei să mi le dai pe fic-care an... Partea ce mi se cuvine ca venit din averea mamei mele se urcă la 10 sau 12 mii de fr. pe an; atât 'm' e de ajuns.

— Să 'ți ajungă ție asta când ești în stare să cheltuești 100 de mii pe an? Haida de! exclamă d. Champagney redevinând hazliu; la dracu, înțelegi 'm' mai bine interesele, ascultă 'm' sfaturile: stai aci cu mine; să ne folosim de capitalurile lui Fergusson al tău, ca și de ale lui Arnold, ca și de ale lui Kermeric... Lasă prejudecățile pe seama proștilor și peste câțva ani o să avem cea mai frumoasă avere din Havre.

Claudiu răspunde cu tristețe.

— Te plâng sincer, tată; nu voiu căuta să 'ți explic pentru ce, căci nu ne-am înțeles; dar te plâng din tot sufletul și te iert de toate vorbele răutăcioase și nefolositoare ce mi-ai adresat. Cât pentru ce să stai cu t.t.c. să faci lucruri de la care conștiința mă oprește, nu, de o sută de ori nu! Pot să te liberez de mine, nu 'i așa? Ei bine, să ne luăm fic-care libertatea.

— Și așa dar o să te mulțumesc cu 12 mii de fr. pe an?

— Dacă aruncă această amenințare pentru a 'l învinge, pentru a 'l sili să lase în mâinile sale capitalurile d-lui Fergusson.

Claudiu declară cu liniște:

— Da, o mie de fr. pe lună e foarte mult când are cine-va curaj să muncească.

Și cu un ton vesel și ușor adăogă:

— Adio, tată.

— Unde te duci?

— Mă duc să mă preumblu încă o dată pe iachta mea. Sunt sigur că luxul acesta n'am să mi 'l mai pot permite; pe urmă vei face cu el ce vei voi, îl vei vinde, afară dacă nu vei voi să 'l dăruiești ginerelei d-tale.

— Ascultă, Claudiu, micul meu Claudiu... ce dracu, tu nu ești un prost și nu ești nici nebun...

— Sunt un înțelept, tată; viitorul o să 'ți demonstreze asta...

XI

Apeluri gemene

Erau 11 ore de dimineață când mister Joe Fergusson, foarte elegant, intră în cabinetul său de lucru, o încăpere vastă strălucit mobilată, ca să citească scrisorile ce 'i sosiseră în acea zi.

Doamne! nu i-ar fi trebuit atâta strălucire; o masă și un scaun, simplu de tot cum avea în cabinetul său de

la Melbourne, iar fi fost d'ajuns; insă d-na Fergusson avusese bunătaea să aleagă ea însăși mobilierul bărbatului său.

Joe trebuise să renunțe la casa mobilată gata, în care locuiseră niște americani de sud. Zimbetul disprețuitor al aristocraticet sale neveste și vre-o 5 6 vorbe îl luminaseră destul de bine asupra necuviinței de a oferi mobile de ocazie unei domnișoare Blingham, de a o sili să se culce într'un pat unde alții se odihniseră deja înaintea ei. Și pe urmă, aceea clădire nu se putea numi un hotel; o casă proprie cel mult...

Insă în strada de Prony era o locuință vrednică de dânsa, nu așa mare, insă majestuoasă, cu grajd, cu șopron, cu un salon și cu o sală de mâncare, unde putea să primească mosafiri. Singurul inconvenient era că acest ospel avea un gemen și că constructorul, un architect speculator, voia să le vândă împreună, având trebuință de bani.

Bety dovedi bărbatului său că ar putea face o operație minunată cu gemenele, vândându-l lui-va cu câștig mare. Atunci Fergusson cumpără amândouă ospelurile.

Insă după dorința nevestei sale, acetele fură trecute pe numele ei; casa și mobilierul ce avea să se bage în ea se ridică la un preț de aproape un milion, un cadou pe care Fergusson îl făcea nevestei sale.

Bety fu atât de onestă ca să răspundă cu ceva pe bărbatul său; în curs de mai bine de șase luni, dânsa fu cu el amabilă; recunoștința o făcu aproape bună; și Joe putu atunci să renunțe cu înlesnire la călătoria sa în Australia.

Afară de o scurtă ședere la Ostanda, petrecură vara într'un a'și organiza casa, ajutându-se și de foarte numeroase și foarte înțelepte sfaturi ale lui Claudiu, care venise să locuiască la Paris într'un chip aproape definitiv.

Joe rîdea pe înăbușite de complicațiile complicate ale nevestei sale, de armele vechi, de felinarele de fier topit care ascundeau lumina, de covoarele și tapițeriile care atrăgeau fluturii și erau cuiburi de microbi, de vasele vechi pe care le credea foarte necomode.

Insă Bety îl iubia și ar fi cumpărat lumea întreagă pentru ca s'o vadă zimbând în patul ei unde avea aerul unei sfinte cu aureole.

Speranța de a 'l face tată pe care dânsa i-o inspirase printr'un exces de șiretlic, sburase de mult; insă avea destulă vreme înainte și dânsul admitea foarte bine că acea delicată persoană nu era încă destul de coaptă pentru a putea suferi durerile nașterii. A, da, mai târziu când va fi femeie în toată firea...

O! zimbetul acela al ei de copilă îl urmărea neîncreștat mai cu seamă când îi sosia câte o scrisoare prin care era întrebă de întoarcerea lui la Melbourne.

Avea acolo o mulțime de treburi, conturi pe care trebuia să le revizuiască, vase pe care oamenii lui nu îndrăzneau să le repare fără dânsul, capitaluri realizate cu care locuitorii săi nu știau ce să facă.

Răspundea cu de amănuntul la toate, afară de întrebarea: când o să se întoarcă. În fericirea sa actuală oferise chiar Bety să înceteze ori-ce lucru, să 'și lichideze afacerile, să se consacre ei. Și fusese fermecat de înțelepciunea, de bunul simț al aceluia mic teaur de femeie care se împotrivesc cu vigoare la o așa nebulie. Nu se omăra ast-fel o găină care face ouă de aur.

Și ea însăși hotărise o epocă, destul de nehotărâtă, e adevărat, când avea să plece împreună la Melbourne, «după nașterea primului lor copil».

Până atunci, dacă bărbatul ei voia să se ducă pentru câte-va săptămăni în Australia, eraliber; dânsa se va re-trage în Anglia, la fratele său.

Insă perspectiva de a se despărți de nevasta sa era așa de crudă pentru Joe, în cât dânsul nu făcea nici cea mai mică alușione la o plecare posibilă; se obișnuia să 'și dirigeze afacerile din Europa. Și fiindcă de mai multe ori avea trebuință să se ducă la Hamburg, la Londra, la Liverpool, rugă pe Claudiu să se ducă în locul lui.

Claudiu primea tot d'una fericit de-a călători, încântat de ocazia de a se forma în mânuirea afacerilor.

Refuza de alt-fel să participe la beneficiile lui Joe, insă îi spunea că în curând îi va cere să 'i vină serios în ajutor.

— Ori-când și ori-cum vei voi, îi răspundea cu simplitate australianul; pur-

tarea d-tale atât de cinstită și lămurită cu d. tatăl d-tale mi-ar mări încrederea în d-ta, dacă asta ar fi cu puțință.

Ceea ce măria cu deosebire încode-reau lui Fergusson și ceea ce uimea pe vechii amici ai familiei lui Claudiu, era că în așa scurtă vreme, Claudiu își schimbase cu totul viața.

D. Champagney furios că trebuise să scoată două milioane spre a le înapoi lui Fergusson, nu trimitea fiului său de cât mfa de franci pe care acesta i-o ceruse.

Și Claudiu trăia foarte simplu, la cerul său neîntrând nici odată în sala de joc, umblând pe jos în toate părțile, necomandându 'și de cât un singur costum de fic-care sezon, purtând mănuiș spălate și cămăși pe care nu și le spăla în Anglia ceea ce, după cum se știe este una din legile tineret elegant.

Nu lua parte la nici o serbare. Și cu toate astea, nu mai avea câtuș de puțin aerul trist și plictisit din lunile cute. Și când întâmplările vieții sale de flacă, îi aduceau înainte prietone vechi, unele din acele mici domnișoare care servesc, pe rând la fantaziile tuturor tinerilor, era amabil cu dânsese ca și mai înainte insă fără a se scobori la vr'un capriciu.

— Trebuie să fi având de amantă o femeie de societate.

Asta era părerea tuturor, a amicilor ca și a familiei sale.

— Vre o femeie care și a uitat date-riile, zicea Berta.

— Și care n'o fi având nimic recreativ în ea, adăoga Arnold.

Nimenui dânsul nu spunea, nici chiar bunului Joe, cu cînc își petrecea mai bine timpul.

Bety îl primia tot d'una foarte drăgălaș; dânsa de asemenea credea că el trebuia să fie amoretat de o femeie din societatea înaltă și credința și discrețiunea lui îl ridică în ochii ei la rangul de eroi al unui roman.

O! dacă dânsa ar fi știut că dama cea înaltă nu era de cât o simplă cusutoreasă, îmbrăcată tot d'una cu o rochie sărăcăcioasă, neagră, cu mijlocul deformat de lucru, cu ochii oboșiți de lampă, cu degetele sfîșiate de împunsăturile de ac!...

Claudiu făcuse așa progres în prietenia d-nei Fergusson în cât dînsa îi spuse într'o zi că dorește să vindă ospelul gemen cât se poate mai curând, să transforme în capital, în venit personal al său acel cadou al bărbatului său.

Claudiu citi bine în cugetul ei, îi ghici dorința adăncă de a se face ne-atârnată de Joe; ar fi jurat că într'una din zile, când ea nu va mai avea trebuință de el, avea să 'l trimită la Melbourne. Dar la ce folos să mai desvăluiească asta lui Joe?

De ce să bage tristeța în sufletul prietenului său redevenit fericit. Și pe urmă, poate se înșela, poate că copilul ce avea să vie mai curând sau mai târziu, avea să apropie poate mai sincer pe acea seducătoare egoistă de bărbatul său.

Deci, în dimineața aceea, Joe își termina de citit scrisorile când ușa ce răspundea în camera nevestei sale se deschise în același timp cu ușa ce dădea în coridor.

Betty venea vapoasă într'o rochie de dantele albă, iar pe cea l'altă ușa venia un servitor care anunță vizita d-lui Claudiu Champagney pentru un motiv grabnic.

— Mă prind că mi-a găsit un cumpărător pentru ospel, exclamă engleza cu bucurie.

Și dând ordin servitorului să introducă pe mosafir, se repezi la bărbatul său și 'l sărută pe gât.

— O, ce bine mi-ar părea! murmură dânsa. Venitul de la această sumă mi-ar servi ca ban de buzunar... Nu 'i-aș mai cere mereu de cheltueală ca până acum.

Și Joe zimbă pe deplin fericit când Claudiu intră zicând:

— Iartă-mă că te deranjez, doamnă; insă sunt la mijloc interesele d-tale.

— Ai găsit cumpărător? ghicisem!

— Da, d-nă, sora mea, vicontesa de Preully ar fi încântată să devie vecina d-tale.

— O, atunci lucrurile au să meargă strună, declară Bety.

Insă Joe întrebă:

— O să ai și d-ta cameră în casa surorii d-tale, scumpul meu Claudiu.

A se citi urmarea în «Universul Literar» de Dumineca viitoare.

STIRI PRIN POSTĂ

Franta. — Un incendiu a distrus cafeaua zisă «Monte-Carlo», din Lyon. Această cafea e situată numai la 150 metri distanță de la expoziție.

Pagubele sunt evaluate la peste un milion; un pompier a ars de viu.

— O explozie s'a produs la Paris, într-o mină subterană din str. Malakof. Un lucrător a fost ucis și patru greți răniți.

Se crede că explozia a fost provocată de anarhiști.

Italia. — E probabil că, în urma avansurilor de prietenie, făcute și de Vatican și de Quirinal, să se institue o ambasadă italiană pe lângă papa.

— În Roma s'a răspândit știrea că poliția a dat de urma unui complot anarhist împotriva vieții primului ministru Crispi. Au fost arestați vre-o 6 indivizi. Poliția nu publică interogatoriile arestaților.

Germania. — După asasinatul lui Carnot, mai mulți membri ai familiei imperiale reproșară lui Wilhelm II chipul în care se expune mergând fără păzitor pe strade. Împăratul Germaniei a fost înduplecat, cu mare greutate, ca să poarte în buzunar un revolver încărcat, cu care să se servească la trebuință.

— O dramă teribilă s'a desfășurat la Dresda. Un croitor, anume Roth, care rămăsese zădărnici în urma certelor din familie, și-a aruncat pe cei patru copii ai săi pe fereastră, de la catul al patrulea. Apoi s'a aruncat și el.

N'au rămas de cât cinci cadavre.

Austro-Ungaria. — Celebrul literat Jokai, într'un acces de melancolie, s'a încercat să se sinucidă, asfixiându-se cu cărbuni. Intervenind repede familia, i s'au dat ajutoare; dar, totuși, starea sănătății ilustrului scriitor e îngrijitoare.

— În portul Triest s'a cufundat vaporasul austriac «Heil», în urma ciocnirii lui cu un vapor italian. Echipajul a scăpat cu inotul. Vaporasul era proprietatea unei companii germane din Triest.

Anglia. — Curtea engleză a luat un doliu de 8 zile, în urma morții contelui de Paris. Se scrie din Londra, că unul dintre monarhiștii francezi, cari s'au dus la Buckingham pe când contele trăgea de moarte, ar fi declarat că mai bine se fac republicanii de cât să recunoască pe fiul contelui de Paris ca șef al monarhiștilor.

— Furtunii mari s'au deslănțuit pe coastele nordice și răsăritene ale Angliei și Scoției. Furtunile au ținut 2 zile și o noapte, pricinuind pagube foarte mari. Numeroase bărci de pescari s'au cufundat. Numărul victimelor e mare.

Rusia. — Un tren de mărfuri, mergând de la Petersburg la Moscova, a deraiat. Un conductor a fost ucis; 16 pasageri au fost greți răniți. Douăzeci de vagoane au fost făcute fărâmi.

— Se anunță din Astrahan, că apele Volgei au esudat în apropierea orașului. O mahala întreagă a orașului a fost distrusă. Vre-o 25 de oameni s'au înecat.

Turcia. — În America au izbucnit din nou turburările politice. În comuna Cadellath, turcii au dat foc la casele armenilor de frunte, omorând pe patru dintre ei. Trupele de soldați trimise acolo pentru potolirea agitatorilor au făcut numeroase arestări.

UN SFAT

O temperatură umedă și rece produce o împiedicare a circulației sângelui și a limfei, din care cauză se nasc diferite stase, în vasele capilare.

Omul atins de asemenea boală simte o durere în toți mușchii și oasele sale. Mai întâi corpul ți pare foarte greu, este coprins de friguri și de amorțeală căzând bolnav la pat.

Văzându-se asemenea simptome, este bine a desbrăca bolnavul și a-l culca în pat preparându-i un ceai după următoarea prescripție:

Foliorum Jaborandi 6 grame, Foliorum Uvae ursi 15 grame, Radicis Ononis spini 10 grame, care toate amestecate se vor fierbe în 300 grame apă de fântână, dându-se bolnavului a bea de o dată.

Bând bolnavul acest ceai el se va trage peste tot corpul cu 40 grame spirt de camfor, acoperindu-se bine; se va provoca o transpirație puternică, iar a doua zi, să i se administreze câte o lingură de Salicilat de Lithium.

Un incendiu mare în Turcia

Din Constantinopol se scriu următoarele:

Intr'una din nopțile trecute a izbucnit în marile bazar de mărfuri din orașul Usak un incendiu violent. Incendiul, alimentat de un vânt puternic, a prefăcut în cenuse aproape întreg orașul, în interval de 22 de ceasuri.

Focul a distrus 3800 de case, 10 moschee, 2 biseicii și 19 școli.

12 turci și 4 creștini au perit în flăcări. Celebra industrie de covoare, care era bogăția orașului, e nimicită, căci focul a distrus 3500 de fabrici de covoare. Pe lângă aceea au ars toate depozitele de lână.

Marfa gata și depozitele de cereale și de opiu au fost scăpate.

Pagubele cele mai mari le-au suferit mahomedanii.

Din Cartierul grecesc n'a ars nici o casă. Pagubele se urcă la suma enormă de 1 amilioane de fr.

Guvernul a venit numai de cât în ajutorul orașenilor. Sultanul a dat din caseta lui particulară o sumă mare de bani celor cari au suferit pagube mari.

În oraș se află în total 4000 de fabrici în cari se făceau covoare.

Numai 500 au rămas neatrinse de flăcări.

NOTA SATIRICĂ

Tilharul, (câte un excursionist pe care l'a jefuit de tot): — Domnule, nu poștești nițel tabac?

H A Z

La școală:
— Băete! Să zicem că ai 3 pere și mânăci două; câte mai rămân?
— Nici una.
— Cum?
— Sunt prost să o las pe cea-laltă nemâncată?

Sinuciderea unui copil

Un băiat de 15 ani, anume August Chevalier, lucrător la d. Godderis, măcelar la Lille, s'a sinucis deună-zi în împrejurări misterioase.

Chevalier plecase din Paris după ce furase o sumă de 50 de franci.

Coprins de remușcări, îndată ce sosi la Lille, el își trase un glonț de revolver în pantece.

Rana fiind foarte gravă, băiatul a fost dus la spitalul Saint-Sauveur într-o stare desperată.

După câte-va ore, băiatul muri. Mai întâi, Chevalier, se încercase să se dea a crede că fusese victima unei imprudențe.

— Am scos, zise el, revolverul din cufer. Nu știam că e încărcat și încercând arma, m'am împușcat.

După stăruințe multe, rănitul făcu mărturisiri complete. De alt-fel, doctorul constatase că țeva revolverului fusese lipită de burță.

Se crede că adevărată cauză a sinuciderii e amorul.

O dramă sângeroasă

Comuna Quesnoy-sur-Deule, aproape de Lille (Franta) a fost teatrul unei drame sângeroase.

De mai multă vreme, certe mare se iscase între soții Alois Grimompres, de origine belgiană.

Bărbatul e unt-de-înnegiu iar femeea spălătoreasă; aceasta avea purtări foarte ușurate și nu se jena ca să întreție relații cu orî-ce om din oraș îi plăcea.

Soțul, aflând de nenorocirea sa, urmări pe femeea pe care o prinse.

El se repezi la dânsa ca o fiară sălbatică și-i dădu șeșe lovituri de cuțit în gât și în obraz.

Victima, țipând căzu jos. Peste câteva ore muri.

Asasinul s'a dus singur să se predea geandarmeriei.

CRIMA DIN ȘORICARIU

O crimă s'a comis săptămâna aceasta în comuna Șoricariu, din jud. Tecuci.

Individul Tudor Ivan, de profesie țambalagi, fost soldat în reg. 5 de infanterie, a ucis dintr'o lovitură de topor pe locuitorul Nicolae Brătescu și a rănit grav pe soția acestuia; în urmă, după ce a luat o sumă oarecare de bani, el a fugit.

Parchetul a fost sesizat.

STIRI

Duminică.

Joi seară a avut loc în saloanele clubului Presei o serbare artistică și literară, care a reușit pe deplin.

Mai mult aplaudat dintre artiști a fost cântărețul nostru bariton Eliad, care a cântat cu o adevărată măiestrie arile din «Roi Lahore» și «Pauvres Fous». Un deplin succes a avut de asemenea d-na Jianu în declamarea poeziei lui A. Vlăhniță «La Icoană» și «Harpista», de Dăilă Zamfirescu.

Mult aplaudat a fost și d. Hagiescu în recitarea «Somnolenței» de M. Zamfirescu.

D. Jianu, artist al teatrului național, a declamat cu cunoscuta talent hazlia anecdotă a lui Speranță «Ungurul la zăgrav».

D. Anton Bacalbașa a citit o frumoasă novellă.

De asemenea a eules aplauzele asistenților un cor compus din șeșe bărci, cari au cântat mai multe plăcute arii.

Acompaniamentul l'a ținut cunoscutul pianist d. Bianchi.

În privința cazului de la Bivolari, despre care s'a zis că e holeră, d. dr. Felix, șeful serviciului sanitar, da următoarele detalii:

Când i s'a făcut cunoscut că femeea bolnavă a murit, d-sa a ordonat a i se face examinarea microscopică a intestinelor.

Rezultatul examinării este că nu s'a găsit nici o urmă de microb holeric. De asemenea făcându-se cultură, nu s'a constatat nici acolo microbul holerei.

Alegătorii din verde au fost convocați de partidul conservator la o întrunire publică ce s'a ținut aseară, la orele 9, în sala Amiciția, lângă Cișmeșia (intrarea din str. Brezoianu).

Direcțiunea învățământului primar și normal din ministerul cultelor și instrucțiunii publice a întocmit un tablou de comunele unde se cere înființări de școli din nou, număr de un al doilea învățător și înființări de școle de cătun.

Ministerul instrucțiunii publice a adresat revizorilor școlari o circulară prin care le face cunoscut că la școlile rurale, ai căror învățători iad parte la cursul de lucru manual, înscrierile elevilor nu se vor face de cât la 12 Septembrie curent, de oare-ce până la această dată cursul nu se termină.

Două soldați din reg. 15 dorobanți, Gh. Pintilescu și Ioan Theodorescu, vinovați de tâlhărie în tren, au scăpat de sub escortă, pe când erau aduși la instrucție, făcându-se nevăzuți.

Până azi ei încă n'au fost prinși.

Revista trupelor care vor lua parte la manevre, se va face în ziua de 27 curent în apropiere de Vaslui.

A. S. R. Principele Ferdinand va de

fila cu trupa în fața M. S. Regelui.

Desconcentrările se vor face în zilele de 28, 29 și 30 curent.

Divizionul de geandarmi călări, care era campat la bariera Herestrului va fi adus azi în capitală.

La institutul d-nului dr. Babeș se urmează experiențele cu transfuziunea nervoasă, care dau rezultate foarte bune pentru neurastenici. De asemenea se fac experiențe cu bacilul lui Koch.

Partidul conservator din Brăila, a ținut aseară o mare întrunire publică în care s'a proclamat lista candidaților la comună.

D. B. P. Hașdeu se află greț bolnav de cât-va timp.

Până la 15 Septembrie curent ministerul școlilor nu va da rezultatul persoanelor cari au petiționat pentru admitere de eleve în Azilul Elena Doamna.

În portul Brăila a început a fi puțină animație, asemenea și prețurile cerealelor s'au urcat; cu toate acestea însă criza generală are puțină speranță de ameliorare.

A eșit de sub tipar o interesantă lucrare intitulată: «Colecțiune de legi și ordonanțe privitoare la ofiterii în diferite poziții, din activitate, disponibilitate, reformă, retragere, rezervă și miliții, precum și programul cunoștințelor cerute bacalaureaților, aspiranții la gradul de sub-locotenent în rezervă» de D. Blidescu, guard de geniu II de la serviciul de geniu al corpului 2 de armată.

De vânzare pe prețul de 4 lei volumul la toate librăriile și la autor str. Rea Silvyia, 22, unde se mai găsesc pe prețul de 50 bani: «Legea și regulamentul pentru reangajarea gradelor inferioare în armată».

Cine vrea să învețe singur cinci limbi adică: franceză, italiană, germană, engleză și spaniolă, să cumpere de la administrația ziarului «Un-iversul strada Brezoianu No. 11 noul manual de conversații moderne. — 2 volume lei 4. — Cu lei 4.50 se trimit franco în toată țara.

DEPEȘI

Un atentat anarchist

Paris, 2 Septembrie.

Înaintea prefecturii poliției din Lyon a explodat o bombă cu dinamită. 2 agenți de poliție au fost răniți. Se crede că e un atentat anarchist. 4 indivizi suspecti au fost arestați.

Clonire de trenuri

Berlin, 2 Septembrie.

Un tren de marfă și unul de persoane s'au ciocnit aproape de gara Stuttgart. Locomotivele amânduror trenurilor și câte-va vagoane s'au sfărâmat. Amândouă mașinistii au fost omorâți. 6 pasageri au fost răniți.

Cholera în Rusia

Moscova, 2 Septembrie.

În ultimele 3 zile au murit în oraș de holeră 17 oameni. În împrejurimile orașului epidemia face ravagii mari. Barăcile sanitare sunt pline de bolnavi. În guvernamentul Moscovei s'au înființat 6 spitale mari, provizorii pentru holerici.

Pregătiri pentru întoarcerea Kedivului

Londra, 2 Septembrie.

«Agenția Reuter» află din Alexandria că Kedivul va veni în curând în mahalalele locuite de indigenți. Se fac mari pregătiri pentru a serba întoarcerea sa.

Procesul cumpărării de sclavi

Cair, 2 Septembrie.

Consiliul de război a achitat pe cele două pasale. A condamnat pe cei-alți acuzați, la pedepse de la 6 la 14 luni de muncă silnică.

Generalul Kitchener a confirmat sentința; însă refuză să confirme achitarea.

Principesa bolnavă

Otinie, 2 Septembrie.

Principesa Stanal, mama principelui domnitor, este grav bolnavă.

CASA DE SCHIMB Nachmias & Finkels

No. 8 în noul palat Dacia-România, strada Lipsanilor, în fața palatului băncii Naționale
Cumpără și vinde tot felul de efecte publice, bonuri, acțiuni, scotează cupoane și face orice schimb de monezi.

Auziți, Vedeti ȘI INCREMENTIȚI

Administrațiunea în masă a fabricii de argint patentat de America, vinde toate mărfurile pe un preț ridicol, sub valoarea taxată, pentru

Numai 18 franci —inclusiv porto și ambalagiu—

prin urmare abia jumătate din costul lucrului, primesc orice un serviciu de masă prea bine făcut, din cel mai fin argint american patentat, și pentru rămânerea albă a tacămurilor de masă se garantează 10 ani.

- 6 cuțite de masă cu tăis de oțel.
- 12 (6 lingure și 6 furculițe).
- 12 lingurițe de cafea.
- 2 (1 lingură de supă și 1 de lapte)
- 1 dulăpior excelent pentru păstrarea diferitelor arome.
- 6 vase de ouă masive și frumoase.
- 1 securătoare de ceai, cea mai fină calitate.
- 2 sfesnice de masă.
- 6 ceseli de prezentat.

48 bucăți.
Toate aceste 48 bucăți care au costat înainte peste 100 de franci, acum

Numai 18 franci — inclusiv porto și ambalagiu —

La casă că aceste obiecte nu vor convine se restituie banii la moment, deci orice comandă este fără risc.

Praf de curățit, pachetel 30 bani.
Se expediază contra valorii trimisă înainte sau ramburs.

A se face comenzile la:

Depoul de argint patentat de America
M. PISTINER
— Viena IV, Apfelgasse, 6 —

Scoală de Croitorie

Cine vrea să învețe croitoria să se adreseze la mine.

Sub scrisa are onoare a însuși pe onorabilele dame, că a deschis UN CURS pentru învățătura croitoriei.

Doi feluri de metode: Una franceză, prin care se poate învăța această artă în 14 zile, prețu 50 lei, și după o metodă germană prin care se poate învăța în 3 zile cu preț de 25 lei.

Cine dorește a lua lecțiunii sunt rugați a mă avisa la timp.

Tot de odată primesc și comande pentru confecționarea rochiilor de damă.

Profesoara de croitorie din Budapesta
Veduva Bruzer Martin
38—(6) No. 155,—Calea Plevnei,—No. 155

Somiere elastice

cele mai solide, pentru paturi, se fabrică în atelierul de țesături de sîrmă a lui

LUIGI CAPRARI

—Calea Griviței, 110—

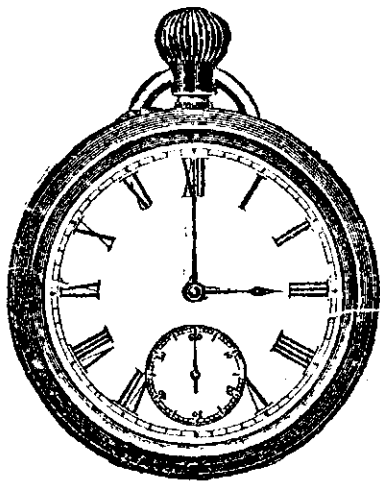
Somiera solidă și elegantă, născută de Luigi Caprari, a fost premiată cu premiul I la concursul din Tîrgul Moșilor.

În fabrica aceasta, se confecționează grătare, dărmoane speciale pentru alegerea nisipului, petrișului, neghinei și altele. 681

!! OCAZIUNE !!

De vânzare un loc, fațada 15 metri și adâncimea 50 metri, situat între Bulevardul Pache-Protopopescu, pe unde trece tramvaiul electric și Bulevardul Ferdinand la extremitatea cărui se va face gara de Obor.— A se adresa la d. G. Minculescu, tipografia UNIVERSUL.

Mare deposit de ceasornice

NE MAI POMENIT DE EFTIN

	L. B.
Ceasornic de buzunar, de nichel (remontoir) Frumose ceasornice de masă, cu deșteptător	5.60
Ceasornice de masă cu deșteptător, de lemn sculptat, înălțime 35 centimetri. Aceste ceasornice sunt o adevărată podoadă pentru un salon. Nicl cu 40 lei nu se pot cumpăra în România asemenea ceasornice. Noi le vindem numai cu	15.50
Ceasornice de masă cu deșteptător, formă patrată de aluminiu și metal galben așa zise Mercur, de o frumusețe și eleganță rară. Le vindem cu prețul fabricii	14—
Ceasornice de masă cu deșteptător, de metal, așa zise Student. Foarte frumoase și solide	10.50
Ceasornice remontoir de nichel	19.—
Ceasornice remontoir cu 2 capace frumos gravate de metal soarel aurite cu aur cel mai fin, pentru bărbați, care nu se poate deosebi de un ceasornic de aur veritabil	15.50
Același ceasornic cu un capac, pentru dame	17—
Ceasornice de argint cu 2 capace frumos gravate și aurite cu aur cel mai fin pentru dame. Nicl o deosebire cu un ceasornic care se vinde cu 150 lei.— Bucata numai	21.—
Ceasornic remontoir de metal oxidat cu un capac pentru bărbați	14.50
Același ceasornic pentru damă	16.50
Ceasornic remontoir de metal oxidat zugrăvit cu flori (noutate) pentru bărbați	16.50
Ceasornic remontoir de argint cu două capace frumos gravate, pentru bărbați.	19.50
Același ceasornic cu un capac pentru dame lei 15 și cu două capace	20.—
Ceasornic de precizie remontoir (obser. Watch), superior ancrei, de nichel oxidat și de metal alb extra, pentru bărbați	22.50
Frumoase ceasornice de metal oxidat (Calendar-enore) indicând orele, minutele, secunde, zilele, lunile, cât avem ale lunii și fazele lunare, bucata numai	32.—
Ceasornice remontoir (ancree) de aur fin garantat (14 carate) cu 2 capace frumos gravate pentru bărbat. Mersul regulat garantat, o adevărată ocazie, bucata numai	79.—
Ceasornice remontoir cu 3 capace de aur fin (14 carate garantat) foarte frumos gravate, forma cea mai nouă, pentru dame	65.—
Același ceasornic cu capace mai grele.	79.—
Frumoase lanțuri de oțel pentru ceasornice	—70
Același lanțuri aurite sau argintate	—90
Alte lanțuri mai fine cu lei 1.20, 1.50 și 2 lei bucata.	

De vânzare la administrația ziarului „Universul”, str. Brezoianu No. 11, București.

N.B.—Toate ceasornicele noastre înainte de a fi puse în vânzare, sunt reparate de unul din cei mai buni ceasornicari așuși de noi intr-adins din Geneva (Elveția); prin urmare putem garanta de mersul lor foarte regulat.

Cofetăria „La inger”

—T. D. CRETULESCU—

No. 47, Strada Carol I, No. 47

Prețuri reduse eftin de tot!

Dulcețuri fine lucrate cu vanilie	1.60 kilo
Sorbeturi diferite, toate gusturile	1.60 kilo
Rom englezesc	1.50 litru
Rom Jamaica bun	2.40 kilo
Rom Ananas și vanilie	3.20 kilo
Rom St. Georges	4.— kilo
Rom St. Helena	5.50 kilo
Pesmețori fini cu vanilie p. ceai	1.60 kilo
Pesmeț de Brașov	2.— kilo
Biscuiți de migdale asorte	3.50 kilo
Licheruri: Ananas, Chartreuse, Piperment, Curaçao, Benedictine, Vanilie	2.80 litru
Licher Napoleon	1.80 kilo
Alas Cumei veritabil	2.40 kilo
Cacao Sava la vanilie	3.50 kilo

—Mare deposit de SPIRT rafinat eftin—

Spirit dublu rafinat	Lei 1.80 litru
Spirit de mașină I-a calit. 100 cent.	1.80 kilo
Spirit de gustu și de vin.	
Rachiuri cu bune gusturi pentru menajul casei de la 1 tr. litru.	
Mastică de Hio veritabilă	Lei 3.—litru
Tuică bătrână de 6 ani	1.20 kilo
Prăjitură proaspătă în fic-care zi 10 bani bucata.	
Bomboane proaspete cele mai fine Lei 3.50 kilo.	
Șampanie fină franceză și Licheruri.	
Toate mărfurile de cofetărie foarte eftine.	
Pentru d-nii caștig și comersanți se face reducere din aceste prețuri recunoscute ca eftine.	
Rog pe Onor. Public de a visita acest magazin și a se convinge.	
Cu înaltă stimă T. D. CRETULESCU.	

Coșulețe de orice mărime, foarte elegante, serviri de mâncare, de voiajului coșulețe pentru aruncat hârtie, pentru pus pâine la masă și altele.— De vânzare la adm. ziarului „Universul”, Str. Brezoianu No. 11, București, cu prețurile cele mai moderate.

Pentru bolnavi

Persoanele cari tușesc sau sufer de influență, astm, laringită, durere de gât, bronchită, catar, inflamații intestinale, le sfătuiam a cumpăra renumitele HAPURI de CATRAMINĂ ale d-ului Bertelli, premiate la 6 congrese medicale și aprobate de consiliul sanitar superior al României și al Italiei. Aceste hapuri vindecă în câte va zile orice tuse. În Italia unde bătute influența, toate celebritățile medicale întrebunțază cu mare succes HAPURILE de CATRAMINĂ. Depozitul principal la drogheria centrală M. Stoienescu, str. Academiei No. 2, București, și la farmacia «Ochiul lui D-zeu» Victor Thüringer, calea Victoriei No. 154, București. — În Ploiești sunt de vânzare la Frații I. T. Christescu, droghisți. — În Craiova la farmacia Conteswaller, strada Lipsanilor. — În Brăila la farmacia N. Filotti, strada Regală No. 23 și în Tulcea la farmacia regală Dumitru Melinescu, strada Elisabeta Doamna, 24.— Se vinde cu 5 lei și 75 bani cutia. — Toate cutiile ce nu vor avea pe din afară pecetea administrației ziarului UNIVERSUL și pe dinăuntru o instrucțiune în românește tot cu pecetea ziarului UNIVERSUL, se vor refuza ca falsificate.

Toate boalele secrete

LA BĂRBAȚI ȘI FEMEI

— vindecate în câte-va zile —

Un medicament declarat de toți marii medici din lume ca cel mai bun în vindecarea a orice fel de boale secrete la bărbați și femei, și care nu produce greață, nu strică pofta de mâncare și nu are nici un gust rău, este **Extractul de Copativină și Pariglină** al d-ului Thora, din Londra, aprobat de consiliile sanitare superioare din România și Italia, și preparat în marele stabiliment chimic al d-ului Bertelli din Milan. Acest extract **vindecă în 36 ore sculamente noi** și în câte-va zile cele mai vechi și mai rele boale la bărbați și femei, precum: **Hemorrhagie, fluorile albe, boalele uretrale și uretrine, restrângerea uretrei, durerea de spate și de ri-nichit, iritațiile uretrei, ale bătăilor, ale uterului, catarul bătăilor, boala de peatră, erupțiunile scorbutice, oprirea și nestăpânirea urinei, etc.** Întrebunțarea este lesnicioasă și se poate ține în cel mai mare secret.

Expedierea se face cu cea mai mare discrețiune. — Un vas cu instrucțiune în românește costă 6 lei 50 bani.

Depozit pentru toată România la Drogheria Centrală a domnului Mihail Stoienescu, farmacist, Strada Academiei No. 2, București. Mai se vinde la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu» Victor Thüringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.

Toate borcanele ce nu vor avea pe din afară pecetea administrației ziarului «Universul» și pe dinăuntru o instrucțiune în românește tot cu pecetea ziarului «Universul», se vor refuza ca falsificate.

Anunțiu

O doamnă absolventă al Conservatorului din București, fostă elevă a eminentului profesor Reit (acum decedat), dă în mod conștient și theoretic lecții de piano, preparând elevi pentru orice clasă a Conservatorului după o metodă specială, urmând însă programa școlii. Diletanților se garantează ca în interval de un an să fie în stare a se putea prezenta înaintea unui auditoriu competente. După metoda acestei doamne două ore pe săptămână fiind suficiente pentru a ajunge la scopul dorit, onorariul este fixat la 5 lei pe oră. Lecțiunile se predă la domiciliul doamnei.— A se adresa la agenția ziarului UNIVERSUL. 72—

În anotimpul cîldurii poate să servească ca cea mai bună și mai ușoară care se poate amesteca mai ales și cu vin, cognac sau sucuri de fructe

MATTONI'S GISSHÜBLER

cea mai curată
APA MINERALA

El are un efect răcoritor și învietoare deșteaptă apetitul și grăbește digestia. Văra e o adevărată băutură bine-făcătoare.

Heinrich Mattoni, Karlsbad și Viena.

Institutul D-ului RÖMPLER din Görbersdorf, în Silesia

— Fondat în anul 1875, oferă —

BOLNAVILOR DE PLĂMÂNII

condițiunile cele mai favorabile pentru vindecare, cu prețuri moderate.

Prospecte gratis prin **Dr. RÖMPLER.**

CASA DE SCHIMB „MERCURUL ROMÂN” MICHAIL EL. NACHMIAS

București, Str. Smârdan No. 15

Cumpără și vinde tot felul de efecte publice, bonuri, acțiuni, losuri permise române și străine, scotează cupoane și face orice schimb de monezi.

Imprumuturi de bani pe depozite de efecte și losuri.

GRATIS ȘI FRANCO.—Oricine poate cere un număr de probă din ziarul nostru intitulat «Mercurul Român», care publică Cursul și listele de trageri la sorți ale tuturor bonurilor și losurilor române și străine și imediat se va trimite gratis și franco în toată țara. — A se adresa la casa de schimb Mercurul Român, București, Str. Smârdan No. 15.

Neîntrecut până acum!!

Cea mai frumoasă
frisură pentru
păr

—se obține—
întrebunțând mi-
nunata

Ricciolina

Cea mai nouă invenție, care a avut în străinătate succesul cel mai strălucit.—Toate damele întrebunțând acest miraculos preparat, vor obține părul lor buclat într'un chip foarte frumos, cu cea mai scurtă și simplă aplicare. Întărește părul și îl face strălucitor. Prețul unui flacon lei 3.50.

De vânzare la administrația ziarului «Universul», Strada Brezoianu No. 11, București.

Cea mai bună apă de băut la masă

este fără îndoială, renumita **„APA MINERALĂ” DIN NOCERA UMBRA** (Italia), care dintre toate apele ce se vind azi în comerț, este singura care nu conține de loc microbi.

Această apă care a fost premiată cu medalii de aur și mai multe mențiuni onorifice la toate expozițiile de igienă, este foarte gazoasă, răcoritoare și digestivă. Amestecată cu vin și dă gustul cel mai plăcut.

Depozitul general la administrația ziarului UNIVERSUL, strada Brezoianu 11, București.

De vânzare la d. Const. Popescu, librar, în Brăila și la toate restaurantele din țară. Costul unei sticle de 1 litru 60 bani; numai sticla valorează 40 bani. Se acordă un mare **scutămînt** la toți revizătorii.

REPARAȚIUNI DE CEASOARNICE

— cu 50 la sută mai ieftin de cât ori unde —

Depozitul de ceasornice de la administrația ziarului UNIVERSUL, luând un avânt foarte mare și în urma dorinței exprimate de mulți cititori, am adus din Geneva (Elveția) doi lucrători speciali pentru repararea ceasornicelor.

Pentru a satisface publicul și mai ales pe cititorii noștri, ori-ce reparație de ceasornice se va face cu 50 la sută mai ieftin de cât ori unde.

A se adresa la administrația ziarului UNIVERSUL strada Brezoianu No. 11, București.

Impotența Bărbatului și Sterilitatea femeii

(Nepuința de a face copii), precum și slăbiciunea de memorie, slăbiciunea d'a vedea și d'a auzi, poluțiunii săi pierderi nocturne, flori albe la femei, boalele toate cari provin din prea mult abuz al plăcerilor, se vindecă de sigur întrebunțându-se **GLOBULELE RECONSTITUANTE** ale dr. Taylor, aprobate de consiliile sanitare superioare din România și Italia, preparate în marele stabiliment chimic al d-ului Bertelli, din Milan, considerate cu drept cuvânt de dr. Duplais de la Academia franceză ca cel mai reconstituant cunoscut până acum.

Un flacon cu instrucție costă lei 8.50.

Depozitul pentru toată România e la Drogheria Centrală a d-ului Mihail Stoienescu, farmacist, Strada Academiei No. 2, București. Mai se vinde la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu», Victor Thüringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.

Adevăratele flacoane cu globule Taylor, vor fi înfășurate sub cămașă cu o instrucție în românește, stampilată cu pecetea administrației ziarului «Universul».

Cosmetice cu diferite parfumuri pentru a se fixa părul și mustățile. Lei 1.30 bucata.

De vânzare la adm. ziarului «Universul», Str. Brezoianu No. 11, București și la depozitele de are din Craiova, Iași Galați și Brăila.